

Sygn. akt VII U 937/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2014 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: Grzegorz Gut

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014 r. w Warszawie

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 5 marca 2014 r., znak: ENMS/6/(...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

A. S. w dniu 15 kwietnia 2014r. złożył do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 5 marca 2014r., znak: ENMS/6/(...), dotyczącej przeliczenia emerytury od dnia 1 stycznia 2014 r., tj. od miesiąca, w którym zgłosił wniosek i wniósł o:

- zmianę decyzji i dokonanie przeliczenia kompensacyjnego uwzględniającego nowy staż pracy za rok 2013, z uwzględnieniem art. 183 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. przy zastosowaniu tzw. „mieszanego” sposobu ustalania wysokości emerytury;
- obciążenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ewentualnymi kosztami postępowania.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż organ rentowy w zaskarżonej decyzji niesłusznie pominął postanowienia art. 183 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wymieniony przepis został wprowadzony dla złagodzenia skutków nowego sposobu liczenia emerytury dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. (ubezpieczony urodził się 2,5 miesiąca po tej dacie) i jego zastosowanie do przeliczenia emerytury może korzystnie wpłynąć na wysokość świadczenia. Dodatkowo A. S. podniósł, że sposób przeliczenia emerytury jest dla niego bardzo istotny, gdyż strata finansowa w wyniku zastosowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych sposobu przeliczenia świadczenia będzie się nawarstwiać w kolejnych latach w związku z waloryzacją emerytury. Podsumowując,

ubezpieczony wskazał, że sposób przeliczania emerytury dla osób urodzonych w latach 1949 – 1953, dla których emerytura została wyliczona na podstawie art. 183 ustawy, nie jest jednoznacznie określony, zatem należy na zasadzie sprawiedliwości społecznej skorzystać z istniejącej nadrzędnej zasady, że zawsze wybiera się wariant bardziej korzystny dla zainteresowanego lub w oparciu o odwołanie w art. 108 ust. 1 do art. 24a ust. 4 w/w ustawy, należy zastosować jego postanowienia (odwołanie z dnia 15 kwietnia 2014r., k. 2-5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, że ubezpieczony pobiera emeryturę przyznaną w oparciu o art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.), której wysokość ustalono zgodnie z art. 183 w/w ustawy. W dniu 30 stycznia 2014r. złożył wniosek o przeliczenie świadczenia. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że zgodnie z art. 183 ust. 6 wskazanego aktu prawnego, do ponownego ustalenia wysokości emerytury, o której mowa w ust. 1-5, z tytułu podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po dniu przyznania emerytury stosuje się art. 108. W myśl zaś art. 108 ust. 2 ustawy emerytalnej, emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i art. 24a w/w ustawy i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5. Organ rentowy stosując powołane przepisy i realizując wniosek A. S. przeliczył świadczenie, czemu dał wyraz w zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie z dnia 15 kwietnia 2014r., k. 7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. S., ur. (...), od dnia 15 sierpnia 1968r. do dnia 28 czerwca 2010r. był zatrudniony w Centrum Naukowo-Technicznym Kolejnictwa w W. na stanowisku głównego specjalisty inżynierijno – technicznego (zaświadczenie o zatrudnieniu, a.r., świadectwo pracy, a.r.). Następnie od dnia 1 lipca 2010r. pracował w Instytucie (...), gdzie był zatrudniony na czas określony do dnia 31 grudnia 2013r., w wymiarze 1/4 etatu (zaświadczenie, k. 2 a.r.).

W dniu 11 czerwca 2010r. A. S. złożył wniosek o emeryturę, do którego dołączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy (wniosek o emeryturę i załączniki, a.r.).

Decyzją z dnia 5 sierpnia 2010r., znak: ENMS/6/(...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał A. S. emeryturę od dnia 29 czerwca 2010r., tj. od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono okresy składkowe w wymiarze 40 lat, 11 miesięcy i 2 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 9 miesięcy i 6 dni i obliczono ją na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej, przy czym 80% świadczenia zostało obliczone zgodnie z art. 53, natomiast 20% zostało obliczone na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. Jego wysokość wyniosła łącznie 2.969,10 zł brutto (do wypłaty miesięcznie: 2.443,88 zł) (decyzja ZUS z dnia 5 sierpnia 2010r., znak: ENMS/6/(...), a.r.).

W późniejszym okresie decyzjami z dnia 3 marca 2011r., z dnia 9 lutego 2012r., z dnia 27 lutego 2013r. oraz z dnia 25 marca 2013r. (znak: ENMS/6/(...)) organ rentowy dokonywał przeliczenia emerytury (decyzja ZUS z dnia 3 marca 2011r., z dnia 9 lutego 2012r., z dnia 27 lutego 2013r. i z dnia 25 marca 2013r., znak: ENMS/6/(...), a.r.).

A. S. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 marca 2011r., znak: ENMS/6/(...) (odwołanie od decyzji ZUS z dnia 3 marca 2011 r., znak: ENMS/6/(...), a.r.). Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 12 stycznia 2012r., w sprawie o sygn. akt VII U 446/11, oddalił powyższe odwołanie (wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 12 stycznia 2012 r., sygn. akt

VII U 446/11, a.r.). Odwołanie zostało złożone przez A. S. również od decyzji z dnia 9 lutego 2012r. (odwołanie i odpowiedź na odwołanie, a.r.).

Ubezpieczony w dniu 30 stycznia 2014r. złożył ponownie wniosek o przeliczenie emerytury w związku z uzyskaniem nowych zarobków w roku 2013, do którego dołączył zaświadczenie potwierdzające, że w okresie od 1 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2013r. jego wynagrodzenie wyniosło 20.987,00 zł (wniosek z 30 stycznia 2014r., a.r., zaświadczenie z dnia 29 stycznia 2014r., a.r.). Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 5 marca 2014r., znak: ENMS/6/(...), przeliczył A. S. emeryturę od dnia 1 stycznia 2014r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podkreślił, że emeryturę ustaloną w kwocie 3.322,84 zł zwiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku w dniu złożenia wniosku, tj. w dniu 30 stycznia 2014r. Organ rentowy wskazał, że w wyniku dokonanych wyliczeń świadczenie po przeliczeniu wyniosło 3.342,04 zł, natomiast po waloryzacji od 1 marca 2014r. będzie ono wynosiło 3.395,51 zł (decyzja ZUS z dnia 5 marca 2014r., znak: ENMS/6/(...), k. 3-4 v a.r.).

A. S. odwołał się od powyższej decyzji (odwołanie z dnia 15 kwietnia 2014r., k. 2 - 5 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz w aktach rentowych ubezpieczonego. Autentyczność zgromadzonych dokumentów, a także ich zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie była kwestionowana przez żadną ze stron, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy. Zaznaczyć także trzeba, iż stan faktyczny niniejszej sprawy był w zasadzie bezsporny pomiędzy stronami postępowania, natomiast wszelkie kwestie sporne ogniskowały się wokół oceny prawnej zasadności zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

(...) Oddział w W. z dnia 5 marca 2014r., znak: ENMS/6/(...), jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawało samo prawo A. S. do emerytury. Sporne było jedynie, czy organ rentowy prawidłowo przeliczył wysokość świadczenia emerytalnego należnego wnioskodawcy. Ubezpieczony domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przeliczenia kompensacyjnego uwzględniającego nowy staż pracy za rok 2013 z uwzględnieniem sposobu, jaki wynika z art. 183 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a zatem tzw. „mieszanego” sposobu ustalania wysokości emerytury. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił, że zgodnie z art. 183 ust. 6 wskazanej ustawy, do ponownego ustalenia wysokości emerytury z tytułu podlegania ubezpieczeniu po dniu przyznania emerytury zastosowanie znajduje jedynie art. 108 wspomnianej ustawy.

Sąd po analizie obowiązujących przepisów nie zgodził się ze stanowiskiem odwołującego uznając, że zaskarżona decyzja i zastosowany w niej sposób przeliczenia emerytury A. S., odpowiada prawu.

Podkreślić należy, że w przypadku ubezpieczonego metoda ustalania wysokości świadczenia emerytalnego po raz pierwszy jest zgodna z zasadami omówionymi

w art. 183 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy przyznając ubezpieczonemu świadczenie emerytalne zastosował mieszany sposób wyliczenia, gdzie 80% zostało wyliczone na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, a 20% na podstawie art. 26. Tego sposobu wyliczenia A. S. nie kwestionował i w odwołaniu od decyzji z dnia 5 marca 2014r. wniósł, by mieszany sposób ustalania wysokości emerytury zastosować również przy dokonywaniu przeliczenia uwzględniającego staż pracy w roku 2013. Nie jest to jednak możliwe na podstawie obowiązujących przepisów, gdyż sposób przeliczenia świadczenia emerytalnego ulega pewnym modyfikacjom przy ponownym ustalaniu wysokości emerytury z tytułu podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu

i rentowemu już po dniu przyznania emerytury. Modyfikacja ta wynika z treści ustawy, nie zależy od decyzji organu rentowego i z tej właśnie przyczyny Zakład Ubezpieczeń Społecznych stosował inne reguły przy ustalaniu wysokości emerytury po raz pierwszy, a inne ponownie ustalając wysokość świadczenia na wniosek odwołującego.

Jak wynika z brzmienia art. 183 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy emerytalnej, emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948r.,

z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2009 wynosi: 80 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej.

Jeśli dochodzi natomiast do ponownego ustalenia wysokości świadczenia, to wówczas nie stosuje się metody obliczenia, jaką stosuje się wyliczając świadczenie po raz pierwszy, lecz zgodnie z art. 183 ust. 6 ustawy emerytalnej do ponownego ustalenia wysokości emerytury, o której mowa w ust. 1-5 z tytułu podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po dniu przyznania emerytury stosuje się art. 108 w/w ustawy. Ta ostatnia norma prawna w ust. 2 przewiduje, iż emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5. Jakkolwiek powyższy przepis posługuje się zwrotem "emerytur obliczonych według zasad określonych w art. 26", poprzez jednoczesne odwołanie się do pojęcia "emerytury, o której mowa w art. 24" oznacza, iż wynikająca z niego metoda ponownego ustalenia świadczenia emeryta, który po dniu przyznania emerytury podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, dotyczy wszystkich bez wyjątku emerytur przyznanych w oparciu o art. 24, niezależnie od tego, iż w przypadku osiągnięcia wieku emerytalnego w latach 2009-2013, świadczenie ma charakter mieszany, tj. częściowo obliczony według zasad zastrzeżonych dla starszych ubezpieczonych, czyli urodzonych do dnia 31 grudnia 1948 r., a więc wyłącznie według zasad przewidzianych dla emerytur wypłacanych z nowego systemu emerytalnego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 września 2012r., III AUa 24/12, Lex nr 1223181).

Wypada przy tym podkreślić, iż omawiane przepisy, jak każda norma prawna z zakresu ubezpieczeń społecznych, muszą być wykładane ściśle, co oznacza w zasadzie prymat dyrektyw wykładni językowej w odniesieniu do pozostałych metod wykładni, w tym wykładni systemowej i wykładni historycznej lub celowościowej (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2008 r., I UZP 6/08, OSNP 2009, nr 9-10, poz. 120 i orzecznictwo tam powołane).

Powyższe oznacza, że w sprawie A. S., z mocy art. 183 ust. 6 do ponownego ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego z tytułu podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po dniu przyznania emerytury, zastosowanie znajduje wyłącznie art. 108, czyniąc niedopuszczalnym żądanie uwzględnienia w tym zakresie zasad określonych w art. 110 lub 111 cytowanej ustawy, albowiem mieszany charakter dotyczy wyłącznie sposobu ustalenia wysokości emerytury, nie wywołując jednak jakichkolwiek dalszych skutków dla jej ponownego obliczenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 5 września 2012r., III AUa 677/12, Lex nr 1220544).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w decyzji z dnia 5 marca 2014r., znak: ENMS/6/(...), dokonał prawidłowego przeliczenia emerytury odwołującego poprzez ponowne ustalenie wysokości składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego. Emeryturę ustaloną w kwocie 3.322,84 zł zwiększono o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla ubezpieczonego wieku w dniu złożenia wniosku, tj. w dniu 30 stycznia 2014r. W efekcie po ponownym ustaleniu emerytura wyniosła 3.342,04 zł, natomiast po waloryzacji – 3395,51 zł i taka wysokość jest zgodna z obowiązującymi przepisami.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji orzeczenia.

ZARZĄDZENIE

(...)